

Maarja Pakats

Pühapäeval andis vabariigi president tseremoonial üle tänavused kauneima Eesti kodu tiitlid. Kagu-Eestist tunnustati ilusaimateks 10 kodu ja kaks lasteaeda, lisaks läks Võrru parima tervisespordirajatise ja tööstusmaastiku auhind. Laureaatide endi sõnul on see tore tunnustus, mida oli uhke presidendilt vastu võtta.

Pühapäeval Pärnu kontserdimajas toimunud pidulikul üritusel tunnustas president Toomas Hendrik Ilves tänavusi kauneimaid Eesti kodusid. Oma kõnes avaldas president tänu kõigile kohalviibijatele, et nad iseseisvalt ja peresiseselt ühiselt plaanides on panustatud terve Eesti kaunistamisse. "Täna teid kõiki, et olete oma mured ja rõõmud panustanud Eesti kaunimaks ja ilusamaks muutmisesse, Eesti parema tuleviku kujundamisesse," ütles riigipea.

"Meie kõigi ühine eesmärk on kaunis ja turvaline Eesti. Maa, mis hoolib oma elanikest ja mille elanikud hoolivad oma maast. Kuid midagi ei juhtu iseenesest. Teie teate seda väga hästi, oma kodu, oma küla või oma omavalitsuse olete te teinud korda ilma juhtnööre või korraldusi ootamata. Ise, omast soovist ja omast tahtest, koos oma lähedastega ja oma sõpradega. Selle eest olen ma teile äraüdemata tänulik," lisas president Ilves.

Kagu-Eestist oli laureaatide seas ka Valga lasteaed Walko. Pärnus presidendilt auhindu -seinatahvlit, kauni kodu aastaraamatut ja tänukirja - käis vastu võtmas lasteaia juhataja Kaie Põldsaar. "Tundsin, et mul on väga suur au võtta vastu tunnustus, mis kuulub paljudele inimestele. Meil on ääretult tubli meeskond ja kollektiiv," vahendas oma emotsioone lasteaia juht.

Põldsaare sõnul tuli kauneima kodu tiitel paljude inimeste toel, alustades lastest endist, kes käisid näiteks kivikorjamise talgutel, lastevanematest ja kooli kollektiivist, lõpetades Valga linnavalitsuse ning haridus- ja kultuuriameti juhataja Anneli Rantsiga, kelle algatatud olid projektid, mis lasteaiale uue ilme töid. Üheks suureks abimeheks oli ka linnaaednik Anne Vaigre, kelle peas sündisid head kujunduslikud lahendused hoone aiale.

"Püüan selle tunnustuse inimestele edasi anda," lubas Põldsaar.

Lasteaias Walko on viimase kolme aasta jooksul kujundatud uus siseaed avara mänguvälja-kuga, kus lastel on ronimisvõimalused, igal rühmal oma mänguplats ning põnev liikumisväljak. Majal on tehtud välisfassaadi renoveerimistööd, haljastuses on korrastatud puid ning istutatud palju kauneid lilli. "Märgiti ära, et meil on liigirohked lillepeenrad," kirjeldas juhataja. Peenarde keskel seisab 2005. aastal Valga puusümposionil loodud skulptuur "Pere", mis kujutab kahte inimest, süles laps.

Põldsaare sõnul on hoolimata kauneimaks tunnustamisele lasteaia juures vaja veel mitmeid töid teha, näiteks on ruumi lastele loodusraja ehitamiseks, väljakutele on vaja varjualuseid jne. "Teeme seda järjest edasi," lubas Põldsaar tulevikule mõeldes.

Kauneima kodu tunnustuseks saadud seinatahvlile veel asukohta leitud ei ole. "Otsime sellele kõige ilusama seina, kõige parema koha," ütles lasteaia juhataja.

11 aastat järjepidevat tööd

Tiia ja Jaan Laidna kodu Põlvamaal Taevaskoja külas sai samuti kauneima kodu tunnustuse osaliseks. Perenaise Tiia sõnul tuli selline tunnustus ootamatult. "Seda võitu ei oota, mõtled küll, et osaled, aga alati on paljudel omanäolisi kodusid," ütles ta. Laidnate kodu oli ainus Põlva vallast, mis konkursile esitati.

Presidendilt auhinda saades valdas naist võimas tunne, tseremoonia oli ilus ja huvitav

-kohalolijatele näidati ka kõiki Eesti kauneimaid kodusid.

Oma auhinnatud majapidamist on Tiia Laidna üle kümne aasta järjepidevalt arendanud. "Olen ise teinud, kogu aeg midagi muutnud, juurde teinud, ümber istutanud," kirjeldas perenaine, et kauni kodu saladus on pikaajases hooldamises.

Perenaise sõnul meeldis hindajatele nende kodu, sest see on tervik, kus midagi pole ülearu. Krundi hooned - 1950ndatel ehitatud maja ja abihooned - on stiilipuhtalt taastatud ning aiakujundus on mitmekülgne.

Ideid aia kujundamisel ammutab naine kodumaistest koduajakirjadest, inspiratsiooni on ta saanud ka eelmiste aastate kauneima kodu aastaraamatutest ja turult uute taimede keskel ringi vaadates. Aia kujundamine on aeganõudev ja selleks peab kannatust jätkuma, teab perenaine Tiia. Nii tuleks korrigeerida võtta ette väiksem projekt, mis korralikult läbi mõelda ja siis hästi teostada.

Kauneim juba teist korda

Üheks kauneimaks koduks kuulutati ka tuntud ärimehe ja Võru linnavolikogu liikme Meelis Munski Männiksaare talu Sõmerpalu vallas Võrumaal, seda juba teist korda - sama tiitliga pärjati Munskite kodu ka 2003. aastal.

Mehe sõnul on tunnustus meeldiv, kuid kodu kauniks tegemine polnud seotud konkursile esitamisega, vaid ilu on loodud ikkagi iseenda jaoks.

Männiksaare talu edu pandiks konkursil pidas Munski selle terviklikku lahendust. Tegemist pole ainult aia ja hoonetega - suurel kinnistul on muu hulgas ka ujumiskoht ja laste mänguväljak. "Nii suurt aeda pole kellelgi siinkandis, osal kohalikel omavalitsustel pole nii suurt parkigi," lisas mees. Munski perekonnal on kauni aia kujundamisel abiks ka professionaalne aednik.

Praegu on suure aia arendamiseks kulunud umbes kümme aastat. Töö aga peremehe sõnul käib pidevalt edasi. "See on elav protsess, mis ei lõppe kunagi. Tulevad uued taimed, uued ideed. Ega töö ei saagi kunagi otsa."

Võrusse tuli ka kaks teist auhinda: parimaks tervisespordirajatiseks kuulutati eelmisel aastal avatud ja Võru aasta teoks kuulutatud Võru Tamula järve rannapromenaad, parimaks tööstusmaastikuks valiti Võru linna keskkonnajaam.

Auhinna "Kaunis Eesti kodu" laureaadid, keda tänavu oli 83, valis välja Eesti Kodukaunistamise ühendus. Auhinnatseremoonia toimus 13. korda. Käesoleva aasta konkursi motoks on "Mänguväljak lapse terviseteadlikus kodus".

"Kaunis Eesti kodu 2010" tiitli saajad Kagu-Eestis

Juta ja Meelis Riba maakodu Hanikase külas Orava vallas Põlvamaal

Thea ja Andi Normeti Issaku Peetri talu Mustakurmu külas Ahja vallas Põlvamaal

Tiia ja Erni Pärnpuu kodu Põlvas

Tiia ja Jaan Laidna kodu Taevaskoja külas Põlvamaal

Kaie ja Heiki Heinlehti kodu Patkülas Helme vallas Valgamaal

Tiiu ja Kalev Helemetsa kodu Sooblase külas Taheva vallas Valgamaal

Lasteaed Walko Valgas

Lasteaed Mõmmik Tõrvas

Perekond Tiisleri kodu Võru linnas

Perekond Ventseli Ala-Punde talu Lümatu külas Urvaste vallas Võrumaal

Perekond Udodovi Seedri Puhketalu Horsa külas Rõuge vallas Võrumaal

Perekond Munski Männiksaare talu Alaküla külas Sõmerpalu vallas Võrumaal

Parimaks tervisespordirajatiseks kuulutati Võru Tamula järve rannapromenaad.

Parima tööstusmaastiku tiitliga pärjati Võru linna keskkonnajaam.